

Голюк О.А. Особливості формування навчального плану підготовки бакалаврів спеціальності «Початкова освіта» / О.А.Голюк // Міжнародна діяльність університетів як фактор інноваційного розвитку вищої школи : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної заочної конференції (18 вересня 2015 року). –Маріуполь, 2015. – С. 33-35.

Доступ НТТР: http://elibrary.kubg.edu.ua/10874/1/Ognivchuk_MDU_IS.pdf

ОСОБЛИВОСТИ ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПОЧАТКОВА ОСВІТА»

Голюк О.А.

Анотація. Розкрито особливості формування навчального плану підготовки бакалаврів спеціальності «Початкова освіта» у Вінницькому державному педагогічному університеті ім. М.Коцюбинського. Окреслено основні проблеми, які виникли при відборі навчальних дисциплін. Обґрунтовано поєднання навчальних дисциплін з урахуванням вимог до теоретичних знань та практичних умінь і навичок, затверджених в ОКХ.

Ключові слова: навчальний план, навчальна дисципліна, початкова освіта.

ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ УЧЕБНОГО ПЛАНА ПОДГОТОВКИ БАКАЛАВРОВ СПЕЦИАЛЬНОСТИ «НАЧАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ»

Голюк О.А.

Аннотация. Раскрыты особенности формирования учебного плана подготовки бакалавров специальности «Начальное образование» в Винницком государственном педагогическом университете им. М.Коцюбинского. Обозначены основные проблемы, которые возникли при отборе учебных дисциплин. Обосновано объединение учебных дисциплин с учетом требований к теоретическим знаниям, практическим умениям и навыкам, утвержденным в ОКХ.

Ключевые слова: учебный план, учебная дисциплина, начальное образование.

PECULIARITIES OF MODELLING THE CURRICULUM FOR BACHELOR'S DEGREE IN PRIMARY EDUCATION

Golyuk O.A.

Summary. The article focuses at the peculiarities of modelling the curriculum for Bachelor's degree in Primary education at Vinnytsia State Pedagogical University named after Mykhailo Kotsiubynsky. The basic problems that have arisen in the process of the

subjects selection are described. The combination of disciplines to meet the requirements to the theoretical knowledge and practical skills fixed at EQC is grounded.

Keywords: curriculum, educational discipline, primary education.

УДК 378

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПОЧАТКОВА ОСВІТА»

Голюк О.А.

Розкрито особливості формування навчального плану підготовки бакалаврів спеціальності «Початкова освіта» у Вінницькому державному педагогічному університеті ім. М.Коцюбинського. Окреслено основні проблеми, які виникли при відборі навчальних дисциплін. Обґрунтовано поєднання навчальних дисциплін з урахуванням вимог до теоретичних знань та практичних умінь і навичок, затверджених в ОКХ.

Головною системною реформою, яка впроваджує європейські норми і стандарти в сфері вищої освіти України стало прийняття нового Закону «Про вищу освіту», покликаного спонукати університети постійно працювати над підвищенням якості навчання, ґрунтуючись на засадничих принципах європейської вищої освіти: демонополізації управління, автономії університетів, академічній свободі викладача і студента, незалежній оцінці якості вищої освіти, розвитку науки в університетах, що відповідає прагненню держави створити на ринку вищої освіти конкурентне середовище. Автономія вищого навчального закладу визначається новим Законом як самостійність, незалежність і відповідальність ВНЗ у прийнятті рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації освітнього процесу, наукових досліджень, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності, самостійного добору і розстановки кадрів [1].

Отже, однією із складових змісту автономії ВНЗ є право розробляти і реалізовувати освітньо-професійні програми в межах ліцензованої спеціальності, на підставі яких формується навчальний план, котрий визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

У Вінницькому державному педагогічному університеті ім. Михайла Коцюбинського розробка навчального плану на 2015-2016 навчальний рік для першого курсу здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Початкова освіта» регламентувалася

нормативними документами (Законом України «Про вищу освіту»; наказом МОН України від 26.01.2015 №47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік»; листом МОН України від 11.03.2015 №1/9-120 «Про організацію вивчення гуманітарних дисциплін»; листом МОН України від 13.03.2015 №1/9-126 «Щодо особливостей організації освітнього процесу та формування навчальних планів у 2015/2016 навчальному році»), а також вимогами затверджених стандартів вищої освіти у частині освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ). Проте діючі стандарти вищої освіти ґрунтувалися, в першу чергу, на освітньо-професійній програмі (ОПП) підготовки бакалаврів напряму підготовки 6.010102 «Початкова освіта» (в частині розподілу загального навчального часу за циклами підготовки, переліку та обсягу нормативних дисциплін), затвердженої Міністерством освіти і науки України, із змінами, внесеними до зазначеної програми у зв'язку із впровадженням з 1 вересня 2012 року нового Державного стандарту початкової загальної освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 р. № 462). Тоді як освітньо-кваліфікаційні характеристики розроблялися кожним педагогічним ВНЗ самостійно і затверджувалися у встановленому порядку.

Така ситуація призвела до поширення в науково-педагогічних колах думки про домінування важливості переліку навчальних дисциплін, заявлених у ОПП над ОКХ, у якій узагальнено зміст вищої освіти, тобто відображено цілі освіти та професійної підготовки, визначено місце фахівця в структурі галузей економіки держави і вимоги до його компетентності, інших соціально важливих властивостей та якостей, і яка й використовувалась при розробці та корекції освітньо-професійної програми підготовки фахівців.

Аналіз переліку навчальних дисциплін і практик, наявних у навчальних планах для бакалаврів освітньо-кваліфікаційного рівня «Початкова освіта», які вступили на навчання до 2015 року засвідчив про неможливість його повного збереження в нових навчальних планах в контексті виконання вимоги нового Закону «Про вищу освіту» про обмеження кількості навчальних дисциплін (обов'язкових та вибіркових з урахуванням практик) до 16-ти на рік та, відповідно, до 8 на семестр та забезпечення середнього обсягу годин з однієї навчальної дисципліни 4 кредити ЄКТС. Це зумовило необхідність вилучення певних навчальних дисциплін та укрупнення шляхом об'єднання інших. При цьому ми чітко сліdkували, щоб вимоги до теоретичних знань та практичних умінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків за спеціальністю «Початкова освіта», затверджені в ОКХ, в обов'язковому порядку були забезпечені тими навчальними дисциплінами, які ми включали до нових навчальних планів.

Отже, при формуванні навчальних планів на 2015-2016 навчальний рік було зроблено наступні кроки: схвалено Вченою радою університету перелік обов'язкових та вибіркових дисциплін соціально-гуманітарної підготовки; зменшено обсяг одного кредиту ЄКТС до 30 годин, а кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС – до 14-16 год.; передбачено заняття з фізичної культури організовувати як факультативи; здійснено поєднання навчальних дисциплін фундаментальної підготовки з відповідними методиками навчання в початковій школі (наприклад, математика і методика навчання освітньої галузі «Математика» утворили одну навчальну дисципліну «Основи математики з методикою навчання освітньої галузі «Математика»), спрямоване на дотримання обмеження кількості навчальних дисциплін до 16-ти на рік; забезпечено організацію вибору студентами не менше ніж 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС.

1. Закон України "Про вищу освіту" // Закон від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu>